

Rapport 9 van het moderamen

Regie in tijden van crisis

In een vorige vergadering is gesproken over rapport 8 van het moderamen n.a.v. de
 5 ‘Notitie van het Dienstenbureau in crisistijd met begeleidende brief’ (10.10). Die
 bespreking liep erop uit dat er een alternatief voorstel van br. A.J. van der Wekken c.s. ter
 tafel kwam, dat een aantal voorstellen van cie 6 op dit punt zou moeten vervangen. Tevens
 bracht ds. A. Versluis een voorstel naar voren om na ‘besluit 3’ van het moderamen in te
 10 voegen: ‘in afwachting van dit onderzoek deputaten vertegenwoordiging het mandaat te
 geven in een crisis leiding te nemen en desgewenst een commissie te benoemen’. Het
 voorstel-Versluis nam het moderamen over. Er kon echter nog niet tot definitieve
 besluitvorming worden overgegaan, omdat cie 6 het voorstel Van der Wekken nog nader
 zou moeten bekijken en becommentariëren. Het resultaat daarvan ligt voor ons in rapport
 20a van cie 6, waarnaar wij hier verwijzen. Het moderamen vroeg en verkreeg mandaat om
 15 een positief signaal te geven richting de ‘coronagroep’, om vooralsnog door te gaan in
 overleg en met ondersteuning van het moderamen.

Het moderamen heeft kennisgenomen van het voorstel Van der Wekken en van de reactie
 van cie 6 daarop. Toch meent het moderamen te moeten adviseren van het huidige voorstel
 20 van cie 6 op een essentieel punt te moeten afwijken. Het moderamen meent namelijk dat
 voor deputaten vertegenwoordiging (let op de naam van dit deputaatschap!) geen taak is
 weggelegd in situaties van crisis. De taak van deputaten is immers:

- a. het fungeren als aanspreekpunt van de kerken tussen twee synoden;
- b. het vertegenwoordigen van de kerken op bijeenkomsten die niet binnen het kader van
 25 een ander deputaatschap vallen.

Een actieve rol in crisismanagement zien wij hierin niet voor deputaten weggelegd.
 Daarom zouden wij de voorstellen van cie 6 op dit punt graag aangepast zien worden. Het
 moderamen stelt voor om uitvoering te geven aan het laatste deel van het voorstel-Versluis,
 namelijk om hiervoor vooralsnog een commissie te benoemen, in afwachting van het onder
 30 10 van het onderstaande voorstel genoemde punt.

Het door ons aangepaste voorstel van cie 6 ziet er dan als volgt uit:

1. het Dienstenbureau en alle andere betrokkenen hartelijk te danken voor de bewezen
 diensten in de huidige crisis en hun wijsheid te wensen bij de nog lopende zaken
 35 rondom de coronacrisis, zolang dat nodig is;
2. over het jaar 2020 geen verrekening van kosten te laten plaatsvinden, met uitzondering
 van de salariskosten voor br. Setz over de maanden oktober, november en december;
 deze kunnen bij de quaestor van de GS worden ingediend;
3. een commissie van vijf mensen te benoemen die mandaat krijgt om in gevallen van
 40 crisis (zoals de coronacrisis) de regie te voeren in de communicatie met de kerken en
 de kerken te dienen met adequate adviezen inzake de vraag hoe de plaatselijke kerken
 in een dergelijke situatie kunnen handelen;
4. de te ondernemen activiteiten te laten uitvoeren door het Dienstenbureau, waar
 mogelijk ondersteund door vrijwilligers uit de kerken;
- 45 5. de werkzaamheden door het Dienstenbureau zoveel mogelijk binnen de reguliere uren
 van betrokkenen te laten plaatsvinden; tegelijk mogen extra uren of overuren worden
 gedeclareerd;
6. aan het einde van elk kwartaal het Dienstenbureau de gemaakte kosten te laten
 vaststellen;

7. deze kosten ter accordering te laten voorleggen aan het moderamen van de GS/deputaten vertegenwoordiging;
8. na goedkeuring de quaestor opdracht te geven om deze onkosten te vergoeden;
9. de quaestor deze kosten te doen verhalen op de deputaatschappen, exclusief deputaten emeritikas, primair volgens variant 1, subsidiair volgens variant 3, zoals genoemd op blz. 2 van rapport 20a van cie 6;
10. het deputaatschap kerkorde en kerkrecht opdracht te geven onderzoek te doen naar de kerkordelijke verankering van leiderschap in een zich voordoende crisis en daarover te rapporteren aan de synode van 2023.

Gevolgen besluit t.a.v. PS voor deputaatschappen

Enkele deputaatschappen hebben zich tot het moderamen gewend met een vraag naar de gevolgen van het GS-besluit ten aanzien van de particuliere synode (blz. 36 van rapport 3c van cie 5). De synode besloot: 5.2.4.a: dat benoemingen voor deputaatschappen die nu een afvaardiging van de particuliere synode hebben voortaan door de generale synode worden gedaan. Dit riep de vraag op, hoe te handelen met in 2021 en 2022 aftredende deputaten. Complicerende factor was dat de coronacrisis in 2020 invloed had (en in 2021 zal hebben?) op datum en wijze van vergaderen. Het moderamen heeft als volgt geëxpliciteerd en geadviseerd. Dat het 'voortaan' in de besluittekst móet wijzen op de synode van 2023 blijkt uit 5.2.4.f: dat de volgende overgangsregeling zal gelden: a. de PS-benoemingen blijven staan tot de volgende generale synode; b. de volgende generale synode benoemt de GS-deputaten, op voordracht van de deputaatschappen ... Dat betekent dat de PS-deputaten die momenteel deel uitmaken van een deputaatschap er dus eenvoudigweg een of twee jaar gratis bij krijgen. Mochten zij niet in staat zijn die periode uit te dienen, dan zijn er secundi. Als ook op die manier niet in vacatures kan worden voorzien, is het mogelijk om voor een voorlopige benoeming in overleg te treden met deputaten vertegenwoordiging.

Voortgang synode

Het moderamen heeft overwogen dat na de digitale vergadering van D.V. 28 januari 2021 er (afgezien van enkele kleinere punten) nog slechts dossiers resteren die naar zijn mening alleen in een fysieke vergadering kunnen worden afgedaan. Dat betreft vooral ambt, vrouw en ambt, kerk-zijn en kerkelijke verhoudingen.

Het moderamen stelt voor tot besluitvorming te komen in twee sessies van twee dagen, te weten 20 en 21 april, en 8 en 9 juni. In de kerken wordt met spanning naar besluitvorming op deze punten uitgekeken en ook binnen de synode wordt op deze punten de verscheidenheid in de eenheid het diepst gevoeld.

Nadeel van het tot het laatst moeten bewaren van slechts deze dossiers is, dat de agenda niet meer op voorhand ook punten biedt waarbij verwacht mag worden dat hierbij vooral de eenheid in de verscheidenheid kan worden beleefd en versterkt. Daarom stelt het moderamen voor op maandag 19 april 2021 een dag te nemen voor bezinning en gebed, vergelijkbaar met de dag van 8 oktober 2019 te Veenendaal. In deze (besloten) vergadering willen we in Schriftoverdenking en gebed samen het aangezicht van de Here zoeken, spreken over waar we als synode nu staan, hoe we er voor staan, elkaar gelegenheid geven de ervaring van onze deelname tot nu toe te delen, en hoe we verder gaan

Mocht duidelijk worden dat er op 20 en 21 april nog sprake zal zijn van maatregelen die fysiek vergaderen verhinderen, dan verschuiven de twee sessies naar 8/9 juni en 8/9 september 2021, met een dag van bezinning en gebed op 7 juni. Zou het onverhoopt niet mogelijk blijken de synode van 2019 te sluiten kort na de zomer van 2021, dan bereikt naar de mening van het moderamen de duur van de synode de grens van het acceptabele, en

behoudt hij zich het recht voor in het voorjaar met een voorstel te komen dat die grens respecteert.

Overgang van afgevaardigden naar een andere PS

- 5 Het voortduren van de synode heeft geleid tot situaties die we eerder niet hebben meegemaakt. Zo kreeg een toenemend aantal afgevaardigde ouderlingen en diakenen te maken met het verstrijken van de reguliere ambtstermijn in hun eigen gemeente. Wat al wel eerder voorkwam, was dat de betreffende kerkenraad dan verlenging van de
- 10 ambtsperiode toestond voor de duur van de synode, eventueel met beperking van het ambtelijke functioneren tot werkzaamheden in verband met de synode. Dat is kerkordelijk mogelijk, maar iedereen begrijpt dat een dergelijke situatie niet al te lang kan blijven bestaan. Anders ligt het in het geval een afgevaardigde predikant in de tussentijd een standplaats krijgt in een andere PS, dan van waaruit hij werd afgevaardigd. Dan is de kerkordelijk aangewezen weg, dat deze predikant voor het vervolg van de
- 15 synode wordt vervangen door zijn secundus. Momenteel betreft dit ds. H.K. Sok, recent overgegaan van Opperdoes naar Urk-Ichthus. Bij zijn aanstaande overgang heeft ds. Sok zijn situatie voorgelegd aan het moderamen. Dat was op een moment waarop het mogelijk leek de synode rond of kort na zijn overgang af te ronden. Mede gezien zijn positie in commissie 4 en zijn ingevoerd zijn in de
- 20 belangrijke dossiers die bij deze commissie in behandeling zijn, leek het het moderamen verantwoord ds. Sok te adviseren zich te wenden tot het oude en inmiddels nieuw gekozen moderamen van de PS van het Westen.. Beide moderamina stemden ermee in de afvaardiging van ds Sok namens de PS van het Westen bij de afronding van de synode te handhaven.
- 25 Intussen is duidelijk dat de synode ten minste een jaar langer duurt. Dat geeft bij het moderamen het gevoel dat het zuiverder is in het vervolg in alle gevallen vast te houden aan vervanging bij overgang naar een andere PS. In de huidige situatie wil het moderamen de synode voorstellen in te stemmen met het handhaven van de huidige samenstelling van de synode ***tot aan de verhoopte sluiting van deze synode vóór de zomervakantie, ultimo 9***
- 30 ***september van 2021***. Mocht de sluiting niet voor of kort na de zomervakantie kunnen plaatsvinden, dan zouden afgevaardigde predikanten die naar een andere PS verhuisden zich alsnog moeten laten vervangen door hun secundus.

35 Het moderamen stelt de synode voor in te stemmen met het handhaven van de huidige samenstelling van de synode tot aan de verhoopte sluiting van deze synode vóór de zomervakantie, ultimo 9 september van 2021. Mocht de sluiting niet voor of kort na de zomervakantie kunnen plaatsvinden, dan zouden afgevaardigde predikanten die naar een andere PS verhuisden zich alsnog moeten laten vervangen door hun secundus.

- 40 Namens het moderamen,
ds. S.P. Roosendaal, scriba II